

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 29 juni 2009

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 41.106//PF
LR/YS

Betreft: taalgebruik alarmsystemen bevolking.

De verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) hebben in zitting van 19 juni 2009 uw vraag om advies i.v.m. het taalgebruik bij alarmsystemen van de bevolking onderzocht.

Uw vraag om advies luidt als volgt (vertaling):

“1. Probleemstelling

Sinds 1 januari 2009 is de AD Crisiscentrum bevoegd voor het alarmeren van de bevolking in noodgevallen.

In die hoedanigheid neemt de directie de projecten over die waren opgezet door de AD Civiele Veiligheid. Daartoe behoren de volgende projecten.

A. SMS Alarmsysteem

Het doel van dat systeem is het aanvullen van de klassieke alarmmiddelen met een SMS-bericht gericht aan sommige doelgroepen die vooraf worden gedefinieerd en de mogelijkheid hebben zich te laten opnemen in een gegevensbank. De eerste gedefinieerde doelgroep is die van de *doven en hardhorigen*. Voor die groep werken wij samen met de vereniging TELECONTACT die de telefoongegevens van de betrokken geadresseerden verzamelt.

Het SMS-bericht wordt gestuurd in de taal die door de gebruiker wordt gekozen bij zijn inschrijving. Hij zal het bericht overal in België, zelfs overal ter wereld, kunnen

ontvangen naargelang van de roamingovereenkomsten die vervat liggen in zijn abonnement. Er kan geen enkele controle worden uitgeoefend omtrent het exacte ogenblik of de plaats waar het bericht zal worden gelezen. Een Franstalige geadresseerde zal zijn boodschap dus altijd in het Frans ontvangen, ongeacht of hij zich in het Vlaamse Gewest of zelfs in het buitenland bevindt.

Voor meer informatie betreffende het systeem, zie bijlage 1.

B. Cell Broadcastsysteem

Het alarm via Cell Broadcast bestaat uit het sturen van een SMS-bericht aan geadresseerden die niet zijn geïdentificeerd maar zich wel in een geïdentificeerde zone bevinden. Worden aldus bereikt: de draagbare telefoons die ingeschakeld zijn in de zone die bestreken wordt door het GSM-signaal van de antenne van de Belgische mobilofonie-operatoren (momenteel Proximus, Mobistar en Base). Het bericht zal kunnen worden gelezen door de gebruiker van de dienst en wel op dezelfde manier als de mededeling van een overschakeling naar een ander netwerk en voor zover die functie op de draagbare telefoon is geactiveerd. Bij die activering zal de gebruiker ook de mogelijkheid hebben de taal van het bericht te kiezen onder de landstalen (Nederlands, Frans, Duits). Vooral voor de toeristen en de zakenlui die België aandoen, zal ook het Engels beschikbaar zijn. Het Cell Broadcastbericht zal verstuurd worden in de taal die is geactiveerd rond één of meer basisstations. Een Franstalige geadresseerde zal het bericht altijd in het Frans ontvangen, ook als de geactiveerde basisstations zich in het Vlaamse Gewest bevinden.

Voor meer informatie betreffende het systeem, zie bijlage 2.

2. **Vraag om advies**

Welke zijn de regels inzake taalgebruik die moeten worden nageleefd bij het voorbereiden en inwerkingstellen van alarmsystemen in het algemeen en de hierboven beschreven in het bijzonder?

Wat het eerste uiteengezette systeem betreft, hadden wij uw advies graag ontvangen vóór de maand juli: in die maand wordt het systeem namelijk in heel België uitgetest. Het advies over het alarmeren van de bevolking in het algemeen, kan ons later worden bezorgd.”

*

* *

De VCT brengt met twee onthoudingen van leden van de Nederlandse afdeling volgend advies uit:

A. SMS-alarmsysteem

De Algemene Directie Crisiscentrum van de federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken, bevoegd voor de alarmering van de bevolking in noodgevallen, is een centrale dienst in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), d.w.z. een dienst waarvan de werkring het ganse land bestrijkt.

Het SMS-bericht in dit systeem moet beschouwd worden als een betrekking met een particulier in de zin van de SWT. De overheid treedt hier immers rechtstreeks in contact met een geïndividualiseerde burger, behorend tot bepaalde doelgroepen, in casu doven en hardhorigen.

Overeenkomstig artikel 41, §1, SWT maken de centrale diensten voor hun betrekkingen met particulieren gebruik van die van de drie talen (Nederlands, Frans of Duits) waarvan de betrokkenen zich hebben bediend. Bij hun inschrijving in het systeem en opname in een gegevensbank kiezen zij immers één van die drie talen waarin zij het SMS-bericht wensen te ontvangen.

B. Cell Broadcastsysteem

Dit systeem is verschillend van het systeem sub A. De bestemmingen zijn niet vooraf bepaald. Het alarm via Cell Broadcast is beperkt tot het zenden van een bericht aan niet-geïdentificeerde bestemmingen, maar die zich wel in een geïdentificeerde zone bevinden. Het bericht wordt gestuurd naar de verschillende basisstations voor wie het belang heeft. Het bereikt alle GSM's die ingeschakeld zijn in de zone die bestreken wordt door het GSM-signaal van de antenne van de Belgische mobilofonie-operatoren.

Dergelijk bericht dient in de zin van de SWT omschreven te worden als een bericht en mededeling aan het publiek en niet als een betrekking met een particulier. Het betreft trouwens een beperkte tekst die zonder onderscheid des persoons en steeds op identieke wijze door een overheid wordt verspreid. De berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richten worden in het Nederlands en in het Frans gesteld. Zij worden in het Duits aan het Duitssprekende publiek ter beschikking gesteld (artikel 40, tweede lid SWT). Volgens de VCT moet deze bepaling zo worden geïnterpreteerd dat de tweetaligheid slechts betrekking heeft op die gevallen waar tweetalige berichten vereist zijn, m.a.w. in de gemeenten met een specifiek taalstatuut en in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Uit de parlementaire voorbereiding van de taalwet blijkt dat de wetgever de homogeniteit van de taalgebieden heeft willen waarborgen en zelfs verstevigen.

Daarom neemt de VCT aan dat ook de rechtstreeks aan het publiek gerichte berichten en mededelingen eentalig moeten zijn in de taalhomogene gemeenten van het Nederlandse en Franse taalgebied, tweetalig in de negentien gemeenten van Brussel-Hoofdstad en in de gemeenten met een specifiek taalstatuut (randgemeenten, taalgrensgemeenten) en ook in het Duits ter beschikking worden gesteld van het Duitssprekende publiek. Naargelang de gemeenten die de geïdentificeerde zone in dit Cell Broadcastingsysteem omvat, wordt het bericht in de taal of talen verstuurd zoals zo net omschreven. Het gebruik van het Engels wordt in de taalwet niet voorzien.